

* **Nowoczesne metody
motywowania
uczniów**

Opracowała Agnieszka Szczepaniak

Co ludzi motywuje do działania?

Czynniki motywujące według publikacji edukacyjnych:

- Świadomość celu.
- Poczucie sensu i przydatności.
- Możliwość osiągnięcia satysfakcji.
- Sukces, nagroda, korzyść, uznanie.
- Zaciekawienie, odkrywanie (coś nowego, coś innego).
- Atrakcyjność zadania, zagadnienia, toku lekcji.
- Dynamika pracy.
- Możliwość samorealizacji.

Osiągnięcia szkolne uczniów zależne są od wzajemnego układu i współdziałania różnorodnych bodźców składających się na tak zwaną motywację zewnętrzną i motywację wewnętrzną.

L. Niebrzydowski

Motywacja wewnętrzna pobudza do działania, które ma wartość samo w sobie; jej przykładem jest zainteresowanie lub zamiłowanie do czegoś.

Motywacja zewnętrzna stwarza zachętę do działania, które jest w jakiś sposób nagradzane lub które pozwala uniknąć kary; w szkole takiej motywacji sprzyja system nagród i kar (np. stopnie, stypendia) oraz cały zbiór przepisów regulujących tok nauki (studiów).

Wincenty Okoń

Osoba nauczyciela wpływa na
rozbudzenie motywacji
uczniów w najwyższym stopniu

Brzeziński

Istnieje wprost proporcjonalna
zależność między poziomem
motywacji nauczyciela a
poziomem motywacji uczniów.

H. Hamer

John Wright

Czynniki wzmacniające motywację do uczenia się

- chęć bycia lepszym
- zainteresowania
- miły, życzliwy, kreatywny, ciekawy nauczyciel
- zachęty, pochwały nauczycieli
- zachęty i pochwały rodziców
- ciekawie prowadzone lekcje, różnorodność metod pracy
- chęć zdobycia wiedzy
- możliwość zdobycia dobrej oceny
- ...

Czynniki osłabiające motywację

- brak zainteresowania ze strony rodziców
- brak pomocy, wsparcia ze strony nauczyciela
- mało wymagający nauczyciele (apatyczny, wycofany)
- brak zachęty ze strony nauczyciela
- trudny materiał
- nudne lekcje
- lęk przed ocenianiem, przed słabą oceną
- niesprawiedliwe ocenianie, brak jasnych kryteriów
- ...

Pobudzanie pozytywnej motywacji

1. Zapewnienie równego dostępu do nagród
2. Nagradzanie osiągnięć i ciekawości
3. Docenianie wielu różnych umiejętności
4. Oferowanie alternatywnych motywacji
5. Proponowanie zadań angażujących uczniów

M. V. Covington
K. Manheim Teel

Motywacja na lekcji

1. Kieruj uczniów na indywidualne i wspólne cele kształcenia
2. Nauczaj tego, co istotne
3. Nauczaj atrakcyjnie
4. Zachowuj wszystkie ogniwa lekcji
5. Doceniaj wysiłek i pracę
6. Często powtarzaj materiał

Skutki tradycyjnej dydaktyki od których trudno się oderwać

- Koncentracja na programie nauczania oznacza nieuwzględnianie różnic indywidualnych między uczniami
- Zapoznavanie z nowymi treściami wyłącznie poprzez przekaz obniża aktywność poznawczą uczniów
- Przekaz jako jedyne źródło informacji obniża zaangażowanie i sprawia, że rezultaty nauki są niższe od możliwości uczniów
- Gdy uczeń nie nabywa umiejętności samodzielnego dochodzenia do stwierdzeń - staje bezradny w sytuacjach, gdy sukces jest uzależniony od jego inwencji
- Mała aktywność poznawcza uczniów w trakcie zapoznavania się z nowymi treściami skutkuje niską operatywnością: uczeń nie umie ich samodzielnie wykorzystać

Nowy model nauczania

- Od nauczania do uczenia się;
- Od nastawienia na pojedynczego ucznia do orientacji na grupę;
- Od nauczyciela jako osoby nauczającej do tworzącej warunki i wspomagającej uczenie się;
- Od uczniów – biernych adresatów wiedzy przekazywanej do wyuczenia się w domu do uczniów aktywnych, otwartych, samodzielnych i twórczych;

Dobra lekcja - czyli jaka?

Cechy dobrej lekcji według uczniów

- Ciekawa, pasjonująca, interesująca.
- Uczniowie nie tylko słuchają, lecz biorą praktyczny udział.
- Pożyteczna, przydatna do życia.
- Z wykorzystaniem filmów , obrazów, zdjęć.
- Nie tylko praca z podręcznikiem.
- Stosowanie ciekawych metod.
- Dobra atmosfera.
- Ważne treści bez skupiania się na szczegółach.
- Gdy wiadomo, o co chodzi.
- Bez ogromu materiału.
- Częste powtórki po kilku lekcjach.

Czynniki motywacyjne zależne od nauczyciela

- Poziom napięcia (trudność zadań)
- Emocje (sytuacja dydaktyczna przyjemna, nieprzyjemna)
- Poziom poczucia sukcesu (uczeń dostrzega związki pomiędzy wysiłkiem a efektem)
- Poziom zainteresowania (znajomość uczniów, uwzględnianie ich zainteresowań, urozmaicone metody i formy pracy)
- Informacja zwrotna (skupienie uwagi na tym, co uczeń wykonał dobrze, jak i na tym, co i w jaki sposób powinien poprawić)
- Motywy panowania i afiliacji (uczeń czuje, że ma wpływ na swoje środowisko)

Kluczowe zadania nauczyciela

- Aktualizacja własnej wiedzy i umiejętności, aby dotrzymać kroku szybkiemu rozwojowi cywilizacji;
- **Wykształcenie takiej wiedzy i umiejętności w uczniu, aby w przyszłości sam dążył do samorealizacji i samokształcenia, czyli samodzielnego rozwoju;**

Jak organizować pracę na lekcji?

- Co dzisiaj robimy?
- Podnieś rękę.
- Zadania na dobry początek.
- Co nowego, co dobrego?

Jak zwiększyć poczucie wartości i zachęcać bez nagród?

- Zwyczajne potwierdzenie.
- Zwyczajne zaprzeczenie.
- Pochwały i nagrody dla wszystkich.

Jak mobilizować i angażować uczniów?

- Runda bez przymusu.
- Test powtórka.
- Zasada „tylko raz”.
- Bierz i daj.
- Karuzela.
- Kula śniegowa.
- Krok po kroku.
- Głośne myślenie.

Warto poczytać

- Dryden G., Vos J., *Rewolucja w uczeniu*, Moderski i S-ka, Poznań 2000.
- Hamer H., *Klucz do efektywności nauczania. Poradnik dla nauczycieli*, Veda, Warszawa 1994
- Harmin M., *Duch klasy. Jak motywować uczniów do nauki?*, Civitas, CEO, Warszawa 2004.
- Żylińska M., *Neurodydaktyka. Nauczanie i uczenie się przyjazne mózgowi*, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu M. Kopernika, Toruń 2013.

„W pierwszych latach swojego życia wszystkie dzieci wykazują wrodzoną postawę ciekawości poznawczej. Te same dzieci kilka lat później manifestują w szkole zupełnie inne zachowanie. Cechuje je często bierność, niechęć i ogólny brak zainteresowania”

Jan Iluk

Wesołych Świąt

